

FINNMÁRKKU BUOHCCIVIESSU
FINNMARKSSYKEHUSET

Ohcanbagadus

SÁNAG Dutkan- ja ovdánahttinruđat (DjO-ruđat)

Innhold

Ohcanvuogádat ja ohcanskovvi	2
Juolludemiid bajit láidestusat	4
Geavaheddjiidsearvan.....	6
Prošeavttaide maidda sáhttá ohcat ruđaid.....	7
Ohcanskovi deavdin	8
Eará mildosat	12
Raporta ja rehketdoallu.....	12
Ohcamušaid giedahallan.....	13
Buot geatnegahtton mildosiid oppalašgeahčastat	15

SÁNAG Dutkan- ja ovdánahttinruđaid (DjO-ruđat) birra

Sámi našuvnnalaš gealbobálvalus - psyhkalaš dearvvašvuodasuddjen ja gárrendilledivššu (SÁNAG) DjO-stivra juolluda 2 mill. ruvnnu jahkásaččat dutkan- ja ovdánahttinprošeavttaide maid ulbmil lea háhkat ođđa máhttu ja vugiid Norggas ássi sámi álbmogii guoskevaš psyhkalaš dearvvašvuhtii ja sorjjasvuhtii.

Lea vejolaš ohcat doarjaga olles dahje osiid dáidda:

- Dutkanprošeakta/Ph.d./postdoc
- Innovašuvdna- ja fágalaš ovddidanprošeavttat
- Prošeaktaovdánahttin/álggahanstipeanda (3 mánnobarggu rádjai)

FUOM! Juhkkojuvvo dušše jahkái.

Ohcanvuogádat ja ohcanskovvi

Ohcanskovvái beassanlobi gávnnat SÁNAG ruovttusiiddus. DjO-ruđaid ohcama galgá hábmet ohcanbagadalliin ovttas.

Ohcama galgá sáddet elektrovnnalaččat e-poasttas mat leat vuolláičállojuvvon golmma PDF-fiilii:

- Ohcanskovvi
- Prošeaktačilgehus/-hápmi
- čohkkejuvvon mildosat ovtta PDF-fiillas (prošeavttajodiheaddji CV, bálkká duodaštus bálkáohcamis ja vejolaš eará bivdojuvvon duodaštusat)

Ožžon ohcamušat duodaštuvvojit e-poastta bokte prošeaktajodiheaddjái ja hálldahuslaš jodiheaddjái/dutkanovddasteaddjái dađistaga go bohtet. Boahtán ohcamušaid meannuda SÁNAG DjO-stivra. Ohcamušat veardiduvvojit kvalitehta ja guoskevašvuoda vuodul.

- Ohcci galgá leat gohcevaš ohcanáigemeari, formálalaš gáibádusaid ja bákkolaš mildosiid dáfus ohcamuša sáddedettiin.
- Ohcamušat mat eai deavdde formálalaš gáibádusaid Ohcanbagadusa vuodul eai sáddejuvvo SÁNAG DjO-stivrii veardideapmái.
- Ohcamušat mat sáddejuvvojit maŋŋil ohcanáigemeari dievvama eai sáddejuvvo SÁNAG DjO-stivrii veardideapmái.

Go ohcama vástádus lea gárvvis, oazžu prošeaktajodiheaddji ja ovdavástideaddji ásašus/ dutkanovddasvástideaddji DjO-stivrras oanehis čálalaš kommentára ohcamuša hárrái.

1. Gii sáhtta ohcat?

Fága- ja ovdánahttinprošeavttain galgá leat nama mielde ohcci geas leat čanastagat ásašussii.

Dutkanprošeavttain galgá leat ohcciásahus ja ohcci, *lov om medisinsk og helsefaglig forskning (helseforskningsloven)*, § 6 vuodul: *Medisinsk og helsefaglig forskning skal organiseres med en forskningsansvarlig og en prosjektleder og beskrives i en forskningsprotokoll.*

2. Son gii ohcanjagis šaddá 70 jagi dahje boarrásat ii leat ohcanvejolašvuohta. Jos prošeaktajodiheaddji šaddá 70 jagi prošeaktaáigodagas, galgá ohcciinstitušuvdna mielddusin bidjat čálalaš čilgehusat dan birra gii váldá prošeaktaovddasvástádusa badjelasas.

Prošeaktamielbargis/liigebagadallis gii ohcanjagis šaddá 70 jagi dahje boarrásat, lea vejolašvuohta leat oassin ohccojuvvon prošeavttas, eaktun lea ahte sus lea formálalaš čanastumit ohcciinstitušuvdnii dahje ovttá daid institušuvnnain geaiguin lea ovttasbargu prošeaktaáigodagas. Bagadalli gii badjelasas váldá fágalaš neavvunovddasvástádusa sáhtta leat virgáduvvon eará institušuvnnas ohcci ja doaibmi dutki ektui.

Ohccis/prošeaktajodiheaddjis lea prošeaktaovddasvástádus prošeaktaáigodagas ja galgá doaimmahit prošeavtta raporterema.

3. Ohcciinstitušuvnna geatnegasvuodát

Ohcciinstitušuvdna lea institušuvdna gos prošeakta galgá čadahuvvot, ja gosa doaimmaheaddji dutkis šaddet čanastumit prošeaktaáigodagas. Dán institušuvnnas lea prošeavtta bajimuš dutkan- ja bargoadiovdasvástádus.

Jos prošeaktajodiheaddji dahje bagadalli lea virgáduvvon eará institušuvnnas, lea liikká institušuvdna gos dutkan čadahuvvo gosa doaimmaheaddji dutkis leat čanastumit, mii rehkenastojuvvo ohcciinstitušuvnnan ja dutkanovddasvástideaddji institušuvnnan.

4. Bargoadiovdasvástádus ja čadahanoovddasvástádus

Ohcciinstitušuvnnas lea bargoadiovdasvástádus ohcci ja vejolaš prošeaktamielbargiid hárrái geat leat virgáduvvon prošeaktii (ovdamearkka dihtii ph.d.-stipendiáhhta), ja lea organisatuvrralaš ovddasvástádus prošeavtta čadaheamis. Dát mearkkaša láhčit saji dárbbaslaš bargosadjái, infrastruktuurii ja prošeavtta hálldahuslaš rámmaide.

5. Ohcciinstitušuvdnii ruohtasteapmi

Ohcan galgá leat ruohtastuvvon ohcciinstitušuvnna jođihangoddái. Dát mielddisbuktá ahte jođihangoddi dohkkeha ohcamuša sáddema ja geatnegahtta institušuvnna láhčit dili prošeavtta čadaheapmái jos ohcamii mieđihuvvo.

Universitehtain ja allaskuvllain lea prošeaktačadaheapmi dábálaččat oassin beaivválaš bargguin ja dábálaččat dát ii gáibit virgeluomu. Dearvvasvuodadoaimmain ja muhtin eará institušuvnnain sáhtta virgelohpi, luovosoastin dahje eará formálalaš čielggadeapmi dárbbaslaš sihkkarastin dihtii prošeavtta čadaheami. Dákkár diliid galgá čilget oktiivástidemiin ohcciinstitušuvnna siskkálidas njuolggadusaid vuodul.

6. Ekonomalaš ovddasvástádus, bušeahhta ja rehketdoallu

Juolludeami dohkkehemiin váldá ohcciinstitušuvdna badjelasas ekonomalaš ja hálldahuslaš geatnegasvuodaid mat čuvvot prošeavtta, sisabohtán ja dohkkehuvvon bušeahhta vuodul. Galgá maid leat hábmejuvvon áigodahttojuvvon bušeahhta gos buot prošeavtta golut leat.

Ohcciinstitušuvnnas lea rehketdoalloovddasvástádus ja prošeavtta rehketdoalli SÁNAG DjO-ruðaid juolludeami oktavuodas, ja galgá čuovvut ruðaide guoskevaš gustojeaddji rehketdoallonjuolggadusaid.

Bargobiergasiidda juolludeami oktavuodas váldá ohcciinstitušuvdna badjelassas bargobiergasiid doaibma- ja divvunovddasvástádusa bargobiergasiid dábálaš bistináiggis.

Bistevaš ja/dahje gaskaboddosaš virgáдемиid oktavuodas galget bargobiraslága § 14-9 ja eará guoskevaš njuolggadusat čuvvojuvvot.

Juolludeami bajit láidestusat

SÁNAG:s leat váldosuorggit maidda vuoruhit juolludit dutkan- ja ovdánahttinruđaid. Mii dáhttit ahte prošavttat galget nu guhkás go vejolaš fáttmastit iešguđet sámi guovlluid viidodaga ja mánggabealatvuoda.

Buot vuoruhansurggiin dáhttit prošavttaid mat guovdilastet mátta-, julev- ja mearrasámiid dilálašvuodaid. Liŋka vuoruhansurggiide gávdno neahttasiiddus: SÁNAG DjO-ruđat.

1. SÁNAG:in ovttasbargu

Buot prošavttain maidda juolluduvvojit SÁNAG DjO-ruđat, galgá SÁNAG:s leat okta dahje mánga rolla: Rolla(t) galget leat dárkilit čilgejuvvon ohcamušas.

- Prošeaktaeaiggádis (ovddasvástideaddji institušuvdna): SÁNAG:s lea prošavtta bajimuš fágalaš ja hálldahuslaš ovddasvástádus.
- Prošeaktajođiheaddji: SÁNAG bargi jođiha prošavtta fágalaš ja hálldahuslaš čadaheami.
- Prošeaktamielbargi: SÁNAG bargi(t) doaimmalaččat veahkehit čadahit prošavtta.
- Bagadalli/liigebagadalli: SÁNAG bargi(t) veahkehit masterstudeantta, stipendiáhtta dahje sullasačča fágalaš bagadallamiin.
- Referánsajoavku: SÁNAG veahkeha fágalaš árvalusain ja neavvumiin oassálastimiin referánsajoavkkus.
- Eará ovttasbargovuogit. Eará rollaid sáhtá veardidit, muhto daid ferte ohcamušas erenoamážit čilget ja vuodustit.

Ovttasbargu SÁNAG:n sáhtá maid sisttisdoallat ovttasbargu SÁNAG geavaheddjiidrádiin.

Ovttasbargu ja fáttmasteapmi SÁNAG:an galgá sisttisdoallat DjO-doaimma. Ovttasbargu mii guoská dušše klinihkalaš doaimmaid geavaheapmái (ovdamearkka dihtii doarjjaságastallamat dearvvasvuodabargiiguin) eai leat oassin ovttasbargoeavttuin. SÁNAG:a oassi galgá oainnusindahkkojuvvo ohcamušas ja bušeahtas.

Sii geat ožžot ruđaid geatnegahttojuvvojit ovdanbuktit prošavtta ja juogadit barggu bohtosiid seminárain/konferánsain, lassin SÁNAG dutkiid- ja fágafierpmádagain. Ohcamušas galgá bohtit ovdan mo bohtosat galget almmuhuvvot (raportan, artihkkaliin d.e.). Juolludeapmi eaktuda unnimus ahte SÁNAG namahuvvo ruhtadangáldun almmuheami ja bargobohtosiid juogadeami oktavuodas.

2. Sámi geahččanguovlu

SÁNAG DjO-ruđat leat čadnojuvvon SÁNAG:a doaivvaáigumušaide ovdánahttit sihkkarastin dihtii ovttaárvosaš bálvalusaid sámi álbmogii psyhkalaš dearvvasvuodas ja sorjjasvuodas. Ohcamušas galgá čilgejuvvo prošavtta ávkis sámi álbmogii psyhkalaš dearvvasvuodas ja sorjjasvuodas.

Prošeakta galgá maid čájehit ahte sis lea gealbu sámi dilálašvuodain maid prošeakta galgá guorahallat. Dat galgá maid fátmmastit sámi geavaheddjiidsearvama prošeaktii, ja čilget mo dáid vuhtiiváldet.

3. Ehtalaš neavvumat/dohkkeheapmi

Ohccis vurdojuvvo ahte leat oahppásat ja čuvvot gustojeaddji dutkanehtalaš njuolggadusaid ja áššáiguoskevaš lágaid, maiddá lov om organisering av forskningsetisk arbeid (forskningsetikkloven).

Prošeavttaide mat fátmmastit Helseforskningsloven, galgá ovdal álgima leat *Regionale komiteer for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk (REK)* dohkkehan. Dálkkasgeahččalemiide gáibiduvvo maid dohkkeheapmi *Statens legemiddelverk:s* (*Stáhta dálkkasásahusas*)

Dutkan- ja ovdánahttinprošeavttat mat eai fátmmas Helseforskningsloven:a, galget dieđihuvvon ja leat ovdagihtii dohkkehuvvon Kunnskapssektorens tjenesteleverandør (**Sikt**) (*Máhttosuorggi bálvalusgálvólágideaddjai*) dahje eará áššáiguoskevaš dutkanehtalaš instánsas.

Ohcci galgá čuovut gustojeaddji njuolggadusaid heaggadieđuid háhkamis, giedahallamis ja rádjamis personvernforordningen (GDPR) vuodul, ja čuovvut institušuvnna rutiinnaid personsuodjalusáittardeaddji veardidemiid ektui dakko gokko lea gáibiduvvon.

Sámi dearvvašvuodadutkama etihkalaš lávdegoddi

Sámediggi lea mearridan sierra sámi dearvvašvuodadutkamii guoskevaš ehtalaš njuolggadusaid, mat galget sihkkarastit ahte dutkan lea ruohtastuvvon álgoálbmot iešmearridanvuoigatvuhtii ja váldá vuhtii sámi giela, kultuvrra ja servvodaga.

Prošeavttaid maid SÁNAG ruhtada galget čuovvut dáid njuolggadusaid. Jos lea dárbu sámi, oktasaš miehtamii galgá digitála ohcanskovvi mii manná Sámi dearvvašvuodadutkama etihkalaš lávdegoddái - Sámediggái geavahuvvot.

4. Masa DjO-rudat sáhttet geavahuvvot

DjO-rudaid sáhtta geavahit ná

DjO-rudaid sáhtta geavahit mat leat dárbbaslaččat goluide dutkan-, innovašuvdna- ja fágaovdánahttinprošeavttaid ráhkkanemiide, čadaheapmái ja dieđuid juohkimii. Dát sáhttet e.e. fátmmastit:

- prošeaktajodiheaddji ja prošeaktamielbargiid bálkkáide ja friijaoastimii
- doaibmagoluide mat gullet njuolgadieđuid čohkkemii, analisaide ja muđui dárbbaslaš doaimmaide prošeavtta čadaheamis
- geavaheddjiidsearvama goluide
- prošeaktii njuolga čadnojuvvon mátke- ja čoahkkingolut
- prošeaktabohtosiid dieđuid juohkimiidda (ovdamearkka dihtii seminárain, konferánsain ja fágalaš deaivvanoktavuođain)
- prošeaktii njuolga čadnojuvvon dárbbaslaš bálvalusaide ja smávit reaidduide

DjO-ruðaid ii sáhte geavahit

- čielga jorgalanbargguide, beaivválaš doaimmaide dahje kvalitehtasihkkarastin- ja buoridandoaimmaide main ii leat DjO-ulbmil
- ásahusdási hálldahusgoluide (overhead/eahpenjuolga goluide)
- ovttaskas kurssaide, mátkkiide dahje eará doaibmabijuide main ii leat čielga ja njuolga čanasteamit ohccojuvvon DjO-prošektii

Geavaheddjiidsearvan

Ulbmil ja bajimuš prinsihppa

Ulbmil geavaheddjiidsearvamis lea nannet kvaliteahhta, čuožžovašvuoda ja ávkeárvvu dutkan-, hutkkus- ja fágaovdánahttinprošeavttain mat SÁNAG:s ožžot DjO-ruðaid. Geavaheddjiidsearvan veahkeha dasa ahte geavaheaddjit oainnut, muosáhusat ja dárbbut váldojuvvojit vuhtii prošeavtta ráhkkanahhtimis, čadaheamis ja dieđuid juohkimis.

Geavaheddjiidsearvan lea oassi barggus mii Dearvvašvuoda- ja fuolahusdepartemeanttas lea bohtán guvllolaš dearvvašvuodadoaimmahakkii, ja lea bajimuš gáibádus prošeavttaide mat ohcet DjO-ruðaid SÁNAG:s.

Sámi geavaheddjiidsearvan

Prošeavttat mat SÁNAG:s ožžot DjO-ruðaid galget fátmastit sámi geavaheddjiidsearvama. Dát galgá sihkkarastit ahte sámi giella, kultuvra ja servodatoaidnu váldojuvvo vuhtii psyhkalaš dearvvašvuoda ja sorjjasvuoda máhttoovdánahtimis.

Iešgudetlágan geavaheddjiidsearvamat

Geavaheddjiidsearvama sáhtta čadahit iešgudetge láhkai ja iešgudetge dásis, mii lea dan duohkin makkár prošeakta lea ja man viiddis dat lea. Dát sáhtta ee. mearkkašit ahte geavaheaddjit fátmastuvvojit prošeavtta ráhkkanepmái ja čadaheapmái, oassálastojuvvojit stivren- ja referánsajoavkkuin, veahkehit diehtujuohkin- ja dieđuidčohkkenreaidduid hábmemii dahje searvat bohtosiid dulkomiidda ja gávdnosiid birra dieđuid juohkimii.

Ohcamuša čilgehus geavaheddjiidsearvamis

Čilge oanehaččat mo geavaheaddjit fátmastuvvojit prošektii, guđemuš rolla geavaheddjiidsearvamis lea, ja mii ávkkiid das galgá leat ulbmiljovkui ja prošeavtta mihttojuksamii.

Jus geavaheaddjiváikkuheapmi árvvoštallojuvvo leat unnán relevánta dahje ii leat gánnáhahtti prošektii, de ferte dát erenoamážit vuodustuvvot ohcamušas. Čilgehus galgá heivehuvvot prošeavtta sturrodaga ja šlája mielde, muhto galgá leat doarvái čielggas vai sáhtta árvvoštallat prošeavtta kvalitehta ja relevánta.

Geavaheddjiidsearvamii guoski golut

Ferte rehkenastit goluid mat gusket geavaheddjiidsearvamii. Buot áššáigullelaš golut, ja dása gullet máksu/buhtadus, čoahkkimat, mátkegolut ja eará dárbblaš golut, galget oidnot prošeavtta bušeahτας.

Buhtadusat geavasgeavaheddjiidsearvamii galgá čuovvut gustojeaddji máksomeriid maid Davvidearvvašvuohta RHF lea mearridan. Geahča Brukermedvirkning - Helse Nord RHF.

Prošeavttaide madda sáhtá ohcat ruđaid

Dutkanprošeakta/Ph.d./Post. Doc

Dutkanprošeavttat mat fátmastit medisiinnalaš- ja dearvvašvuođafágalaš dutkamiid, galget organiseremis ja gealbbuid dáfus leat Lov om medisinsk og helsefaglig forskning med forskrifter vuodul. Ph.d. stipeanddaid ohcamiid oktavuodas galgá prošeaktajodiheaddjis leat doavtterdási dahje vuosttašamanueansagealboguoddi. Prošeaktajodiheaddji gealbu galgá duodastuvvot ja leat mielddusin ohcamušas.

Hutkkus ja/dahje fágaovdánahttin

Hutkkus dearvvašvuođabálvalusa oktavuodas mearkkaša ovdánahttit ođđa gálvvu, bálvalusa, ođđa buvttadanproseassa dahje ođđa organiserenmálle kvalitehta, beaktilvuođa ja duhtavašvuođa loktemiidda sihke sámi geavaheddjiide ja bargiide. Fágaovdáneapmi mearkkaša máhttoovdáneapmi buoret ja seammaárvosaš bálvalusa sámi álbmogii. Dat sáhttet ee. fátmastit rutiinnaid ja bargovugiid buoridemiid, metodaovddideapmi ja implementeren. Hutkkusin ja/dahje fágaovddidanprošeavttaide ii leat gáibádus ahte prošeaktajodiheaddjis galgá leat doavtterdási dahje vuosttašamanueansagealboguoddi. Prošeaktajodiheaddjis berre leat gealbu ovdánahttin-/kvalitehtabarggus. Prošeaktajodiheaddji gealbu galgá duodastuvvot ja leat mielddusin ohcamušas.

Álginstipeanda

Sáhtá ohcat doarjaga álginstipendii eanemus golmma mánnobargui. Dát geavahuvvo hábmet ph.d.-stipeandda ja postdoc. prošeaktačilgehusa. Ohcat galgá dábálaš vuogi mielde ohcanskovi vuodul, muhto ii vurdojuvvo ollislaš garvvistuvvon prošeaktačilgehus. Dan sadjái galgá leat mielddusin prošeaktaevttohus mas leat eanemus njeallje siiddu.

Ohcamušas álginstipendii galgá ohccis leat unnimus masterdási. Dasa lassin dáhtut ahte dutkangelbbolaš prošeaktajodiheaddji/bagadalli lea juo bálkáhuvvon prošeaktii. CV ja bagadallijulggaštus galgá ohcamušas mielddusin. Jos dutkangelbbolaš prošeaktajodiheaddji/bagadalli ii leat sajis ohcanáiggemuttus, galgá plánaš bohtit ovdan mo prošeaktaovdánahttináigodagas dat lea sajis.

Prošeaktaovdánahttin

Jos ohccis ii leat gárvvistuvvon/ráhkanahhtton prošeaktajurdda, sáhtá son ohcat ruhtadoarjaga prošeaktaovdánahttimii eanemus golmma mánnobargui hábmet prošeaktačilgehusa. Prošeaktaevttohus vurdojuvvo čuovvut gáibádusaid mat leat dán bagadusas. Prošeaktaovdánahttimii ohcamušas berre sisttisdoallat plána bohteáiggi ovttasbargiid birra.

Ohcanskovi deavdin

Ohcanskovi gávnmat dás: SÁNAG neahttasiiddus

Deaddil [Čále dása] go galggat čállit, dađistaga go čálát viidu sadji gokko čálát. Ohcan sáddejuvvo elektrovnnalaččat dán čujuhussii sanks-fou-midler@finnmarkssykehuset.no.

Makkár ohcan lea

Galgá čilgejuvvot makkár ohcan lea. Geahča ohcanskovi 2. čuoggá.

Čuolbma

Prošeavtta gaskaboddosaš bargonama galgá hábmet. Joatkevaččat galgá ohcci čilget prošeavtta čuolmma (eanemus 100 sáni).

Áigeplána

Čilge navdojuvvon prošeavtta áigodaga, álgaheame rájes ráhkkanahhton loahpahuvvoma rádjai. Rávvejuvvo ahte biddjojuvvo oasseolahusplána gos boahtá ovdan prošeavtta ráhkkanahhton ceahkkálas ovdáneapmi. Bija ruossa vai čájehuvvo jos prošeakta lea ovdal ožžon ruđa.

Ovdáneami čilgehus

Dát oassi guoská dušše prošeavttaide mat leat juo biddjon doibmii, ja maidda ovdal lea miedihuvvon ruhta. SÁNAG sihtá oanehis čilgehusa prošeavtta ovdánahttima ja progrešuvnna birra. Daid háviid go prošeakta ii čuovo ovdánanplána maid lea juo čilgen, galget spiehkastagat čilgejuvvot (eanemus 100 sáni).

Ovttasbargobealli/-bealit

Ávžžuhuvvo ahte prošeavttain leat olgguldas ovttasbargobealit regionála, nationála ja/dahje riikkaidgaskasaš dásis.

Ohcanskovváii galgá ovttasbargobeliid čilget. Čilge mo ovttasbargu galgá čadahejuvvot, čále olbmonama, bargobaikki/ásahusa. Ovttasbargošiehtadusat beliiguin galget mielddusin. Ovttasbargošiehtadus galgá čilget maiguin prošeavtta konkreetta bargguiguin son/ovttasbargobealli aktiivvalaččat galgá veahkehit (eanemus 100 sáni).

FUOM! Buot prošeavttain maidda juolluhuvvojit SÁNAG DJO-ruđat, galget SÁNAG:s leat okta dahje mánga dáin rollain: prošeaktaoamasteaddji (ovddasvástideaddji ásahus), prošeaktajođiheaddji, prošeaktamielbargi, bagadalli/liigebagadalli dahje ovttasbargobealli
Geahča kapihttal 2.1.

Prošeaktačoahkkáigeassu

Prošeaktačoahkkáigeassu galgá sisdoallat : Čuolmma, vuogi, dieđalaš ja klinihkalaš mearkkašupmi/guoskevašvuohta dearvvašvuođadoibmii/SÁNAG:ii, oktan almmuhanplánain (eanemus 200 sáni).

Ollislaš bušeahtta

Buot goluid ja ruhtadangálduid galgá bušeahtha čilget. Golut sáhttet leat báلكkát, doaibmagolut, báлvalusaid oastimat ja eará áššáigullevaš golut, ja galget gullat njuolga prošeaktii. Báلكká galgá čilget ná: vuodđobáلكá, sosiála golut ja vejolaš lassegolut.

Jos ohccojuvvo dahje ožžojuvvo ruhta eará ruhtadangálduin, galgá dát mitaluvvot, oktan guđet golut gokčojuvvojit eará ruhtagálduid bokte. Sáhtá ohcat ruđaid gokčat kaleandarjagi goluid, ja juolluduvvon ruđat eaktuduvvojit golahuvvot juolludanjagis dohkkehuvvon bušeaha vuodul.

Ohcama ja vejolaš juolludeami dohkkeheami bokte, váldá ohcciinstitušuvdna badjelassas ekonomalaš geatnegasvuodaid maid dohkkehuvvon bušeaha mielddisbuktá.

Gollogáibideaddji doaimmat, ovdamearkka dihte mátkkit diehtoohkkema dahje jearahallamiid oktavuodas, galget dárkileabbo čilgejuvot prošeaktačilgehusas dahje prošeaktaevttohusas. Virgi, gelbbolašvuodas ja vuodđobálká sidjiide geaidda bálkárudat ohccojuvvojit, galget ohcamii diedihuvvot ja duodaštuvvot mildosiid vuodul.

Fuomáš: Ii addo doarjja čielga kvalitehtanannemii, jorgalemiide dahje bođu mátkkiide.

Ovdamearka mo bušeaha bidjat bajás

Máksámušat/golut		Gokčojuvvo eará ruhtadeapmi bokte	Ohccojuvvo SÁNAG DjO-ruđaid bokte gokčojuvvot
Vuodđobálká 4 mánu 100% virgi prošeaktajodiheaddji NN (oktan sosiála goluiguin)			ru 148 000
Oktagaslaš bálkáláshus lassin vuodđobálká 4 mánu (oktan sosiála goluiguin)			ru 12 000
Vuodđobálká 4 mánu 50% virgi prošeaktamielbargi BB (oktan sosiála goluiguin)		ru 80 000	
Vuodđobálká 4 mánu 20% virgi dutkanveahkki BB (oktan sosiála goluiguin)		ru 20 000	
Mátkkit jearahallamiid olis			ru 14 000
Golud mat gullet geavaheddjiidsearvamii (oktan honorárain/ doaimmamávssuin, čoahkkimiiguin jnv.)			ru 5 000
Supmi		ru 100 000	179 000
Oktiibuot		Ru 279 000	
Doarjja/Ruhtadan		NORGGA	
SÁNAG-DjO-ruđat*		ru 179 000	
Eará	Sierra oassi 50% virgi prošeaktamielbargi AA	ru 80 000	
	Ohcan Sámedikkis	ru 20 000	
Oktiibuot		Ru 279 000	

Bálká

Bálkámáksin čuovvu gustojeaddji Davvidearvvašvuoda dutkanruđaid njuolggadusaid. Ohccit geat leat juo virggis dearvvašvuodadoaimmahagas, doalahit iežaset vuodđobálkká. Oktagaslaš bálkáláshus dan lassin ii miedihuvvo automáhtalaččat. Sidjiide geat virgáduvvojit miedihuvvon dutkanruđaid vuodul, mearriduvvo bálká gelbbolašvuoda ja dearvvašvuodadoaimmahaga sullasaš virggiid dási ektui.

Čielggadeapmi bálkká ektui ja vejolaš oktagaslaš lasáhusat galget dahkkot HR-ossodagain dahje klinihkkajodihangottiin guoskevaš ásahusas.

Doaimma

Doaimmagolut sáhttet fáttmastit goluid čatnašuvvon geavaheddiidváikkuhemiid dieđuidčohkkemiid oktiiheivehemiid registariidda- dahje guorahallandieđuide sisabeassan ja prošeaktabohtosiid dieđuid juohkimiidda. Addojuvvo doarjja oassálastit konferánssaide prošeavtta birra muitaleapmái ja dieđuid juohkimiidda.

Ehtalaš rávvemat/dohkkeheamit

Vurdojuvvo ahte ohcci čuovvu gustojeaddji dutkanehtalaš njuolggadusaid ja áššáiguoski lágaid. Prošeavttain mat fáttmastit dearvvašvuodadutkanlága galget leat dárbblaš REK-dohkkeheamit ovdal álgaheami, ja dálkasiskkademiid galgá Statens legemiddelverk (Stáhta dálkkasdoaimmahat) leat dohkkehan. Prošeavttat mat eai guoská dearvvašvuodadutkanláhki galgá Sikt dahje eará áššáiguoski instánsa ovdagihtii leat dohkkehan.

Prošeavttat maid SÁNAG DjO-ruđaid bokte leat ruhtaduvvon galget čuovvut Sámedikki sámi dearvvašvuodadutkama ehtalaš njuolggadusaid ja vihkkeallat leago dárbu kollektiivlaš miehtami. Loahpalaš dohkkehemiid sáhtta maŋŋil sáddet, muhto DjO-ruđat eai mákso ovdal dárbblaš dohkkeheamit leat das gárvásat.

Bagadallan

Ph.d. prošeavttaid oktavuodas gáibiduvvo duodaštus váldobagadallis ja liigebagadallis, mat galget leat ohcama mielddusin. Duodaštus mearkkaša ahte bagadalli lea badjelasas váldán bagadallanovddasvástádusa, ahte prošeakta lea čadahahtti ja áššáigullelaš almmusin dahkamii.

Lea ovdamunni geavahit Davvidearvvašvuoda bagadallanjulgaštus málle.

Prošeaktačilgehusa hábmen

Prošeaktačilgehus galgá laktojuvvot sierra mielddusin ohcamii. Dokumeanttas galget leat eanemustá 10 siiddu dutkanprošeavttaide ja eanemustá 4 siiddu innovašuvdna- ja fágaovdánahttinprošeavttaide, lassin referánsalistui ja vejolaš govvošiid. Siiddu hápmi galgá leat A4, 2 cm siidoravda, 12 pt čállinvuohki (Times New Roman) ja ovttá linnjá gaska.

Prošeaktačilgehus galgá oanehaččat ja čielgasit čilget:

- prošeavtta ulbmil ja duogáš
- čuolbma
- plánejuvvon ollašuhttin ja vuohki

Struktuvra ja detálljadási leat heivehuvvon prošeavtta šlájaide ja viidodahkii. Ii gávdno fásta málle, muhto prošeaktačilgehusas galget leat doarvái dieđut vai DjO-stivra sáhtta árvoštallat prošeavtta áššáigullelašvuoda, kvalitehta ja ollašuhttivejolašvuoda. Davvidearvvašvuoda prošeaktačilgehusa málle sáhtta geavahuvvot rávvagiin. Mal for prosjektbeskrivelse fra Helse Nord kan brukes som veileder.

Davvidearvvašvuoda prošeaktačilgehusmálle sáhtta atnit rávvagiin.

Ráhkát buori namma/bargonamma mii čilge prošeavtta

Čuolbmačilgehus

Proševtta čuolbma ferte leat ovttalágan SÁNAG:a ulbmiliin, ahte lasihit máhtu psyhkalaš dearvvašvuođa ja sorjjasvuohta sámi álbmoga gaskkas. Čuolbma ferte maid leat ovttalágan SÁNAG jahkásaš DjO-ruhtadanvuoruhemiiguin juolludanruðaid ektui.

Teorehtalaš lahkoneapmi ja vuohki

Ohcci galgá čilget ja vuoduštit teorehtalaš lahkoneapmi, geavahanmetoda ja válljema/válljensturodaga daid čuolmmaid vuodul mat galget guorahallojuvvot. Proševttas ferte čilget movt oasseváldit/dieđiheaddjit rekrutterejuvvojit ja váldojuvvojit mielde. Ohcamuššii galgá laktit dokumeanta mas bivdá searvat.

Sámi geahččanguovlu

Ohcamušas ferte čilget makkár ávkálášvuohta proševttas lea sámi álbmogii psyhkalaš dearvvašvuođa ja sorjjasvuođa surggiin. Prošakta ferte sisttisoallat sámi geavaheaddjioasálastima, ja čilget mo dát galgá sihkkarastojuvvot. (gč. kapihtala 2.2)

Geavaheaddjioasálastin

Ohcci ferte mearridit makkár geavaheaddjioasálastin heive prošektii. Prošaktačilgehusas galgá ohcci čilget mo geavaheaddjit leat mielde plánemin ja ollašuhttimin proševtta. Čilgehusas galgá leat čilgehus proševtta ávkálášvuoðas geavaheaddjioasálastimii.

Ferte vuordit goluid geavaheddjiid oassálastimis dearvvašvuoðadutkamis. Dutkit galget bušeteret buot goluid plánjuvvon proševttas, maidái goluid mat gusket geavaheddjiid oassálastimii.

Ovttasbargoguoimmit

Ohcci galgá čilget ovttasbargoguoimmiid doaimma ja rolla. Ferte leat čilgehus das maid olmmoš/ovttasbargoguoimmit árrjalaččat galget searvat dihto bargguid ektui proševttas. Soahpamuš dahje ovttasbargoduðastus galgá laktojuvvot ohcamuššii.

Diehtodilli/girjjálášvuohta/čujuhusat

Ohcci galgá čujuhit makkár máhtu/dutkan gávdno mii guoská fáddái masa ohccojuvvo ruhtadeapmi. Prošaktačilgehusas ferte leat čujuhus áššeguoski čujuhusaide.

Ollašuhttinplána

Proševttas ferte leat plána. Plána galgá addit realisttalaš gova vejolašvuoðas ollašuhttit proševtta daid resurssaid bokte mat gávdnojit nugo; áigemearri, áigegeavaheapmi, ekonomii, bargit, gelbbolašvuohta jna.

Proševtta lágideapmi

Dearvvašvuoðadutkanláhka bidjá gáibádusaid dasa mo medisiinnalaš ja dearvvašvuoðadutkan galgá organiserejuvvot. Prošaktačilgehusas galgá boahtit ovdan mo dutkan lea organiserejuvvon, prošektajođiheaddji, prošektamielbargi(id), bagadalli(id) namat ja sin gelbbolašvuohta suorggi siskkobealde. Das galgá maid čilget mo dieđut galget vurkejuvvot (gč. GDPR).

Ehtalaš árvvoštallan

Ohcci ferte váldit vuhtii ehtalaš beliid proševttas. Vurdojuvvo ahte dahkko čielga ehtalaš árvvoštallan dutkan/ovdánahttinbargguid ektui mat gusket sámi álbmogii.

Gaskkusteapmi

Ohcci ferte čilget mo prošeaktabohtosat galget gaskkustuvvot. Eaktun oažžut doarjaga lea ahte diedalaš artihkkalat mat vuodđuduvvet SÁNAG dutkamii, galget leat rabas oaidninláhká. Davvidearvvašvuohta RHF gáibádusaid ja Norgga dutkanráði njuolggadusaid mielde.

Prošeaktaplána hábmen (álggahandoarjja ja prošeaktaovddideapmi)

Sáhtta ohcat doarjaga álggahanstipendii ja prošeaktaovddideapmái gitta 3 bargománu rádjai. hábmet prošeaktačilgehusa PhD-stipeandda, postdoc-, innovašuvnna ja fágalaš ovdáneami prošeaktii. Ohcamušaid galgá dahkat dábálaš vuogi mielde ohcanskovi geavaheami bokte. Prošeaktaplána dán lágan ohcamii galgá leat eanemustá 4 siiddu + sojuheamilistu ja/dahje govat, mat vástidit dán bagadalli čuoggáide.

Namma / Čuolbmačilgehus

Ohcci galgá čilget prošeavtta ulbmila ja čuolmmaid. Ferte hábmejuvvot gaskaboddosaš virgenamma prošeaktii.

Diehtodási

Diehtostáhtus (dutkan/vásáhusvuđot máhttu/teoriiija) guoskevaš fáttá siskkobealde ferte čilgejuvvot referánssaiguin.

Vuohki

Prošeaktarávvagiin galgá boahtit ovdan guđe vuogi/vugiid galgá geavahit, ja vuodustit vuogi/vugiid válljema. Makkár álbmot/ulbmiljoavku dutkojuvvo? Mo diehtočoaggin dáhpáhuva? Das galgá čilgejuvvot mo oasseváldit rekrutterejuvvojit dutkamušii ja sisttisoallat geavaheaddjioasálastima. Go geavaheaddjioasálastin ii leat relevánta prošeaktii, de ferte dát vuodustuvvot.

Ollašuhhtinplána

Ohcci galgá čilget plána movt čadahit prošeavtta. Doppe ferte leat čilgehus áigerámma birra ja dieđut makkár dohkkeheamit leat dárbbášlaččat prošeavtta ollašuhhtimii.

Eará mildosat

Prošeaktajodiheaddjai, PhD-stipeanddaide, prošeaktamielbargiide ja bagadalliide galget čadnojuvvot CV:at ja duodaštusat main leat dárbbášlaš gelbbolašvuodát, ja maiddá vejolaš almmuhanlistu.

CV:at eai galgga leat eanet go njeallje A4 siiddu. Almmustahttinlisttu ii galgga leat eanet go okta A4-siidu ja das galget leat deháleamos almmuhusat. Eará almmuhusaid sáhtta dadjat nummirin. Davvidearvvašvuođa CV-málla sáhtta atnit rávvagiin.

Ohccit fertejit sihkkarastit ahte dieđut ohcanskovis leat riektá ja ahte dárbbášlaš duodaštusat leat čadnojuvvon.

Raporta ja rehketdoallu

Prošeavttat maidda juolluduvvo ruhta galgá addit máhcahaga das ahte ožžot go ruđa dan áigemearis mii lea namuhuvvon vástádusreivves.

Prošeavtta jahkebeali raporta ja rehketdoallu galgá leat olámuttos mañimustá geassemánu 1.

beaivvi, ja prošeavtta loahpparaporta ja rehketdoallu galgá leat olámuttos mañimustá guovvamánu

1. beaivvi, sierra skoviin mii lea čadnojuvvon vástádusreivviide. Rehketdoalu galgá vuolláičállit rehketdoalloovddasvástideaddji/ekonomalaš ráđđeaddi ovddasvástideaddji institušuvdna bokte. Jus dus leat jearaldagat, váldde oktavuoda sanks-fou-midler@finnmarkssykehuset.no.

Ohcamušaid giedahallan

Dakkaviđe maŋŋel ohcanáigemeari álgá SÁNAG DjO-čállingoddi giedahallat ohcamušaid. Dát sisttisdoallá formálalaš gáibádusaid dárkkisteami (gáibádusat ohcciide, geatnegahtton čadnojuvvon čállosat). SÁNAG DjO -stivralahtut ieža árvvoštallet leat go sii dohkálaččat muhtun dain ektui. Ohcamušat mat sáddejuvvojit maŋŋel ohcanáigemeari ja mat eai deavdde formálalaš gáibádusaid, eai sáddejuvvo stivríi meannudeapmái.

Stivra árvvoštallá ohcamušaid doarjja árvvu ektui, beroškeahtá makkár ekonomalaš rámma lea árvaluvvon. Doarjagat addojuvvojit vuosttažettiin bajimus vuoruhuvvon proševttaide mat leat ekonomalaš rámmaid siskkobealde.

Eavttut

Árvvoštallama dahká SÁNAG DjO-stivra. Eavttut juolludit DjO-ruđaid leat áššeguovdilát SÁNAG mandáhta ektui ja proševtta kvalitehtii, ja ohcamušat mat leat olggobealde SÁNAG mandáhta eai meannuduvvo.

Deattuhuvvo ahte proševttat maidda juolluduvvo SÁNAG DjO -ruđat galget leat árvvoštallanvejolaččat ja áigeráddjejuvvon. Dieđalaš kvalitehta deattuhuvvo.

Bákkolaš
<u>Áššeguoskevaš SÁNAG mandáhtii</u> - Giedahallá áššiid mat leat áššeguoskevaččat sámi psyhkalaš dearvvašvuhtii ja sorjjasvuhtii? - Addet go proševtta bohtosat ođđa máhtu ja/dahje vugiid psyhkalaš dearvvašvuoda ja sorjjasvuoda sámi álbmogii? - Nanne go prošeakta sámi dearvvašvuodadutkama ja gelbbolašvuoda SÁNAG:s? - Leago prošeakta oassin SÁNAG mandáhtas ja dohkkehuvvon áŋgiruššan surggiid siskkobealde? <u>geavaheaddjioasálastin</u> - Leago beavdegirjjis/prošeaktačilgehusas mielde geavaheaddjioasálastin? - Čilgehus proševtta ávkkálašvuodas ulbmilgeavaheaddjijovkui?
Kvalitehta árvvoštallan
<u>Metodalaš nanusvuohhta</u> - Leago proševtta ulbmil/čuolmmat čielgasit hábmejuvvon váldoulbmiliid ja oasseulbmiliid ektui? Lea go metodaválljen áššeguoskevaš váttisvuhtii? - Lea go vuohki dohkkehuvvon/luohtehahti? - Lea go kvantitatiiva vuohki vuigejuvvon, ja čadahuvvon statistihkalaš fápmorehkenastimat (go lea áššeguoskevaš)? - Lea go kvalitatiiva vuohki doarvái bures vuodustuvvon, analysavuohki/vuohki dahkkon doarvái oidnosii ja lea go hábmejuvvon doarvái bures proševtta čulbmii (go

lea áššeguoskevaš)?

Ollašuhhtinvejolašvuohta

- Sáhtta go prošeakta čađahuvvot mearriduvvon áigemeari siste (erenomáš dehálaš Ph.d.-prošeavttain)?
- Lea go infrastruktuvra doarvái?
- Lea go jođihangeatnegasvuohta doarvái?
- Leago bušeahtta bures ovdanbuktojuvvon ja realisttalaš?

Originála ja ávkkálaš

- Leago prošeakta originála?
- Jus ii leat originála, de addá go dat ain dehálaš máhtu dutkan- ja ođđasiidhutkansuorgái?

Geavaheaddji oassálastin

- Leago geavaheaddji mielde olles dahje oasis mannolagas nu ahte geavaheaddji dárbbut ollašuvvet?
- Leago čilgehus das mo geavaheaddjit leat mielde plánemin ja/dahje ollašuhhtimin prošeavtta?
- Lea go árra geavaheaddjioassálastin?
- Lea go geavaheddjiid oassálastin ovttaiduhttojuvvon?
- Lea go guovttebealat áddejupmi geavaheddjiid ja prošeavtta gaskkas?

Mearrádusváldi

- Stivrras lea mearridanváldi go badjel bealli áirasiin leat mielde.
- Mearrádusat gáibidit dábálaš eanetlogu daid addojuvvon jienaid vuodul. Jus šaddet seamma ollu jienat, de lea stivrajodiheaddjis duppaljietna.

Buot geatnegahtton mildosiid oppalašgeahčastat

	dutkanprošeakta	Ph.d.- Ja postdoktor stipeanda	Innovašuvdna ja fágaovddideapmi	Álgostipeanda (3 mánu.)	prošeavttaovddideapmi (3 mánu.)
Prošeaktajođiheaddji gelbbolašvuohta	Doavttergráda dahje vuosttašamanueansa- gelbbolašvuohta	Doavttergráda dahje vuosttašamanueansa- gelbbolašvuohta	ii gáibit Dutkan- gelbbolašvuođa	Doavttergráda dahje vuosttašamanueansa- gelbbolašvuohta (ohccis galgá leat unnimustá mastergráda)	Dutkanprošeakta: Doavttergráda dahje vuosttašamanueansa- gelbbolašvuohta Innovašuvdna ja fágalaš ovdáneapmi: ii gáibiduvvo dutkangelbbolašvuohta
Prošeaktačilgehus (10 siiddu + referánsalistu ja govat)	Juo	Juo	Juo (eanemus 4 siiddu)	li	li
Prošeaktaevttohus (eanemusat 4 siiddu + referánsalistu ja govat)	li	li	li	Juo	Juo
Duođaštus vuodđobáلكá/vuodđobáلكá ja vejolaš oktagaslaš báلكálasáhusat (sidjiide geaidda báلكáruđat ohccojuvvovit)	Juo	Juo	Juo	Juo	Juo
CV/duođaštus (sidjiide geaidda báلكáruđat ohccojuvvovit) (CV: eanemustá 4 siiddu)	Juo	Juo	Juo	Juo	Juo
Bagadalli julggaštus	li	Juo	li	Juo	li
CV/duođaštusbagadus(CV: eanemustá 4 siiddu)	li	Juo	li	Juo	li
Ovttasbargošiehtadus SÁNAG:in	Juo	Juo	Juo	Juo	Juo

REK-dohkkeheapmi (sáhtta sáddet maŋŋá)	Juo	Juo	Juo, jus dearvvašvuoda- dutkanlága fátmasta	li	li
Personsuođalusáittardeaddji (sáhtta sáddet maŋŋá)	Juo	Juo	Juo	li	li
Sámi dearvvašvuodadutkama etihkalaš lávdegoddi (Kollektiiva miediheapmi) (sáhtta sáddet maŋŋá)	Juo	Juo	li	Juo	Juo (dutkanprošeakta) li (innovašuvdna ja fágalaš ovdáneapmi)